

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	10
Data:	10.04.2024
Pag. 1/15	

FACULTATEA DE STOMATOLOGIE

PROGRAM DE STUDII 0911.1 STOMATOLOGIE

CATEDRA DE BIOLOGIE MOLECULARĂ ȘI GENETICĂ UMANĂ

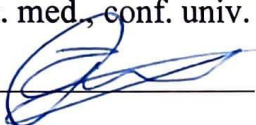
APROBAT

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare facultatea de

Stomatologie

Proces verbal Nr. 2 din 30.01.2025

Președinte, dr. șt. med., conf. univ.

Zănoagă Oleg

APROBAT

la ședința Consiliului Facultății de
Stomatologie

Proces verbal Nr. 04 din 04.07.2025

Decanul Facultății de Stomatologie,

dr. șt. med., conf. univ.

Solomon Oleg

APROBAT

la ședința Catedrei de biologie moleculară și genetică
umană

Proces verbal Nr.10 din 13.01.2025

Șef catedră, dr. șt. biol., conf. univ.,

Cemortan Igor

CURRICULUM

DISCIPLINA BIOLOGIA MOLECULARĂ

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Curriculum elaborat de colectivul de autori:

Cemortan Igor, dr. șt. biol., conf. univ.

Capcelea Svetlana, dr. șt. med., conf. univ.

Chișinău, 2025

I. PRELIMINARI

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității**

Cursul de Biologie moleculară reprezintă o componentă importantă din domeniul educației preclinice și are drept obiectiv major studierea legităților organizării moleculare a celulei – nivelul elementar structural, biochimic, funcțional al organismului uman.

Conținuturile cursului sunt structurate pentru a demonstra că organismele vii, indiferent de complexitate, inclusiv și organismul uman, au un principiu comun de organizare, ce le determină să fie sisteme ce se autoreproduc, se autoreînnoiesc și au capacitate de autoreglare; particularitățile de structură și funcție a unui organism sunt codificate în macromoleculele de ADN și realizate prin sinteza moleculelor de ARN și polipeptide ce formează proteine; și, proteinele reprezintă substratul molecular al tuturor structurilor, proprietăților și funcțiilor organismului uman; replicarea ADN-ului, reparația ADN-ului, codificarea informației genetice, transcripția și translația – procese fundamentale ce explică vitalitatea; dinamica componentelor celulare și proceselor moleculare în dependență de perioada ciclului celular, de tipul de celulă și de perioada ontogenetică a organismului – baza dezvoltării organismului uman, diferențierii și transformării celulare.

- **Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională**

Unul din obiectivele principale ale cursului este de a demonstra legătura dintre organizarea și funcția biopolimerilor, compartimentelor celulare, diferitor tipuri de celule. Al doilea obiectiv ține de evaluarea relației în lanțul: funcția unui component celular la nivel molecular → celular → organism. Al treilea obiectiv asigură înțelegerea rolului medical al ADN, ARN și proteinelor. Important, că orice proces patologic poate avea la bază modificări celulare: defecte metabolice; defecte structurale; defecte de semnalizare; defecte în contactele celulare; etc.

Cunoașterea organizării și funcționării celulei/celulelor, asigură șansa studentului-stomatolog să înțeleagă mecanismele de producere a bolilor umane și căile de rezolvare a proceselor patologice. Medicina secolului XXI este o MEDICINĂ MOLECULARĂ.

- **Limbile de predare a disciplinei:** română, rusă, engleză.
- **Beneficiari:** studenții anului I, facultatea de Stomatologie, specialitatea Stomatologie

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 10

Data: 10.04.2024

Pag. 3/15

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	F.01.O.003		
Denumirea disciplinei	Biologie moleculară		
Responsabil (i) de disciplină	dr. șt. biol., conf. univ. Igor Cemortan		
Anul	I	Semestrul	1
Numărul de ore total, inclusiv:			120
Curs	30	Lucrări practice	15
Seminare	15	Lucrul individual	60
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	4

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

✓ **La nivel de cunoaștere și înțelegere:**

- Să cunoască particularitățile de organizare a sistemelor biologice;
- Să cunoască proprietățile fundamentale ale viului și bazele lor moleculare;
- Să înțeleagă principiile compartimentării celulelor umane, funcțiile caracteristice fiecărui compartiment, setul de molecule caracteristice și interrelațiile dintre diferite organite celulare și celulele unui organism pluricelular;
- Să cunoască relația ADN – ARN – proteine --- structuri și funcții celulare și efectele lor la nivel de organism; să cunoască relația Genom → Transcriptom → Proteinom → Metabolom → Fenom;
- Să înțeleagă modul de organizare a genomului uman, particularitățile păstrării, transmiterii și realizării informației genetice la nivel molecular, celular și de organism;
- Să cunoască principiile de realizare a proceselor moleculare de bază: transcripția, translația, replicarea și reparația;
- Să cunoască particularitățile organizării și funcționării celulei umane vs celula bacteriană;
- Să înțeleagă procesele de bază ce asigură creșterea organismului pluricelular, diferențierea celulară, reînnoirea și regenerarea țesuturilor – mitoza și apoptoza.
- Să înțeleagă bazele diversității organismelor vii, variabilității intra- și interfamiliale ale organismului uman – recombinarea intracromozomială, intercromozomială și genomică;
- Să cunoască bazele tehnologiei ADN-recombinant, principiile tehnicilor de studiu a genelor umane.

✓ **La nivel de aplicare:**

- să distingă formele celulare de cele acelulare de viață;
- să distingă celula eucariotă de celula procariotă;
- să modeleze procesele genetice de bază: replicarea, transcripția, translația;
- să evalueze rolul practic al tehnologiei ADN-recombinant;
- să distingă procedurile de separare a ADN și ARNm din celulele umane;
- să interpreteze rezultatele obținute prin diferite metode de secvențiere a ADN;
- să interpreteze rezultatele obținute prin tehnica PCR;
- să interpreteze rezultatele obținute prin tehnica Southern-blot;
- să citească rezultatele electroforezei fragmentelor de ADN obținute prin diferite tehnici.

✓ **La nivel de integrare:**

- să fie capabil de a evalua locul și rolul biologiei moleculare în pregătirea preclinică a studentului-medic;
- să fie competent de a utiliza cunoștințele și metodologia din biologia moleculară în abilitatea de a explica natura unor procese fiziologice sau patologice;
- să fie apt să facă legătură dintre structură și funcție la nivel molecular → la nivel celular → la nivel tisular → la nivel de organism;
- să fie apt să deducă cauzele posibile ale blocării proceselor moleculare de bază și consecințele lor asupra celulei, țesutului, organismului în întregime;
- să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;
- să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile științifice obținute utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare;
- să fie abil să utilizeze tehnologia multimedia pentru a primi, evalua, stoca, produce, prezenta și schimba informații, și pentru a comunica și a participa în rețele prin intermediul Internetului;
- să fie capabil de a învăța să învețe, ceea ce va contribui la managementul traseului profesional.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Studentul anului I necesită următoarele:

- cunoașterea limbii de predare;
- competențe confirmate în științe la nivelul liceal (biologie, chimie, fizică);
- competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);
- abilitatea de comunicare și lucru în echipă;
- calități – toleranță, compasiune, autonomie.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri) / Seminarii / Lucrări practice / Lucru individual

Nr. d/r	Tema	Ore			
		Curs	Lucra ri practice	Semi nare	Lucru indivi dual
1.	Sisteme biologice. Proprietățile sistemelor biologice. Nivelurile de organizare a sistemelor biologice. Celula – unitatea structural-funcțională a viului. Forme acelulare de viață: prionii, virusurile. Caracteristica comparativă a celulelor procariote și eucariote. Componentii principali ai celulelor: compoziția chimică și compartimentalizarea. Citosolul și citoscheletul.	2	1	1	4
2.	Macromoleculele. Proteinele simple și complexe. Localizarea în celulă. Funcțiile biologice. Activarea și inactivarea proteinelor. Hidrații de carbon. Funcțiile de depozitare și semnalizare. Lipidele. Fosfolipidele. Colesterolul. Acizii nucleici.	2	1	1	4
3.	Acizii nucleici – structură, proprietăți, funcții. Particularitățile ADNului procariotic și eucariotic. Tipurile de ARN celular, biogeneza și funcțiile.	2	1	1	4
4.	Membranele biologice. Plasmalema. Particularitățile membranelor interne și biogeneza lor. Transportul prin membrane. Contactele celulare.	2	1	1	4
5.	Compartimentarea celulei eucariote. Organite membranare – structura, funcțiile principale. Citoscheletul. Particularitățile de organizare a osteoblaștilor și ameloblaștilor.	2	1	1	4
6.	Organizarea materialului genetic nuclear. Organizarea segmentelor de ADN codant și necodant în nucleul celulei umane. Modul de prezentare a materialului genetic nuclear dependent de perioada ciclului celular, dependent de activitatea transcripțională, dependent de vîrstă, de tipul celulei. Nucleolul. Biogeneza ribozomilor.	2	2	1	4
7.	Structura și funcțiile genelor la procariote și eucariote. Secvențe codificatoare, reglatoare și modulatorie. Particularitățile organizării genelor nucleare de clasa I, II și III. Particularitățile organizării genelor mitocondriale. Particularitățile genelor responsabile de amelogeneză.	2	1	1	4
8.	Expresia genelor. Transcripția informației genetice. Caracteristica aparatului transcripțional. Particularitățile transcripției la pro- și eucariote. <i>Processing</i> -ul ARN. Modelarea transcripției, <i>processing</i> ului preARNm, <i>splicing</i> ului alternativ.	2	1	1	4
9.	Translația. Codul genetic. Caracteristica aparatului de translație. Modelarea inițierii, elongării și terminării translației.	2	1	1	4
10.	Modelarea expresiei genelor de casa I, II și III. Reglarea expresiei genelor. Evaluarea cauzelor posibile ale blocării transcripției unei gene, ale defectului de <i>splicing</i> , ale blocării translației.	2	1	1	4

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 10

Data: 10.04.2024

Pag. 7/15

11.	Replicarea ADN-ului. Caracteristica aparatului replicativ la eucariote și procariote. Modele de replicare și rolul biologic al replicării. Reparația ADN. Caracteristica diferitor sisteme de reparație.	2	1	1	4
12.	Ciclul celular. Interfaza. Mitoza. Apoptoza. Dinamica cromozomilor în diferite perioade ale ciclului celular. Reînnoirea și regenerarea dintelui.	2	1	1	4
13.	Meioza. Mecanismele moleculare. Rolul biologic al meiozei. Recombinarea genetică intra- și intercromozomială. Dinamica cromozomilor în diferite perioade ale meiozei.	2	1	1	4
14.	Tehnologia ADN recombinant. Izolarea ADN de cercetat. Selecția vectorilor de clonare. Etapele clonării <i>in vivo</i> . Clonarea ADN <i>in vitro</i> și caracteristica aparatului de replicare artificial.	2	1	1	4
15.	Tehnici de studiu a genelor. Indicații și limite ale utilizării ingineriei genetice în stomatologie.	2	1	1	4
Total		30	15	15	60

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Capitolul 1. „Organizarea moleculară a celulei umane”	
• Să definească biopolimerii și compartimentele celulare• să cunoască structura, proprietățile și funcțiile biopolimerilor și localizarea lor în celulă• să demonstreze principiile de compartimentalizare a celulei și interacțiunea dintre diferite compartimente• să comenteze semnificația medicală a biopolimerilor• să aplice cunoștințele la alte discipline• să formuleze concluzii• să dezvolte opinii proprii referitor la rolul biologic și medical al biopolimerilor și compartimentelor celulare	Celula – unitatea elementară structurală, funcțională și patologică a organismului uman Acizii nucleici – purtători ai informației despre organizarea și funcționarea celulei Proteinele – substratul material al tuturor structurilor, proprietăților, funcțiilor la nivel de celulă, țesut, organism Interacțiunile dintre macromoleculă – determină integritatea sistemelor biologice și calitatea structural-funcțională a organismului
Capitolul 2. Procese moleculare de bază	
• Să definească gena, expresia genică, transcripția, processingul, splicingul, splicingul alternativ, translația, cod genetic, replicon, replicare, reparație NER; reparație BER• să cunoască modul și particularitățile de organizare a diferitor gene umane vs procariote; particularitățile expresiei genelor nucleare vs mitocondriale vs bacteriene;• să cunoască principiile și aparatul de realizare ale transcripției, processingului și translației;• să cunoască particularitățile replicării ADNului nuclear vs mitocondrial vs procariotic;• să demonstreze particularitățile realizării IG și rolul cunoașterii acestora la eucariote vs procariote• să modeleze expresia genelor de clasa I, clasa II, clasa III și genelor procariote• să modeleze translația codului genetic• să aplice cunoștințele acumulate la alte discipline	Structura și funcțiile genelor. Secvențe reglatoare, modulatorie. Elemente genetice migratoare. Transcrierea informației genetice. Aparatul transcripțional. Processing-ul moleculelor de ARN. Splicing-ul moleculelor de ARN. Splicing-ul alternativ și rolul lui biologic. Translația – biosinteza polipeptidului. Caracteristica și proprietățile codului genetic. Etapele și aparatul translației. Reglarea expresiei genelor la eucariote. Nivelurile de reglare a activității genice. Reglarea activității genelor în ontogeneză și specializarea celulară. Replicarea ADN-ului. Aparatul de replicare. Particularitățile replicării la procariote vs eucariote. Sinteza telomerilor. Replicarea ADN-ului mitocondrial. Reparația ADN.
Obiective	Unități de conținut
Capitolul 3. Transmiterea IG de la celulă la celule, de la părinți la urmași	

Obiective	Unități de conținut
• Să definească interfaza, mitoza, meioza, gametogeneza, crossing-overul, gametocitul, gametul, perioada Go, celula somatică, celula STEM, apoptoza• să cunoască modul și particularitățile de desfășurare a ciclului celular, dinamica cromozomilor în G1, S, G2, profază, metafază, anafază, telofază;• să cunoască modul și particularitățile de desfășurare a meiozei, dinamica cromozomilor în timpul diviziunii reducționale și ecvaționale ;• să cunoască particularitățile desfășurării apoptozei;• să înțeleagă mecanismele de control al ciclului celular și căile transformării celulare;• să înțeleagă particularitățile desfășurării meiozei în ovogeneză vs spermatogeneză;• sa demonstreze rolul medical al cunoașterii ciclului celular, apoptozei;	Ciclul celular. Interfaza: Periodizarea și succesiunea evenimentelor. Punctele de restricție. Perioada G₀. Dinamica cromozomilor în mitoza. Reglarea ciclului celular. Tipurile de proliferare celulară. Transformarea malignă. Apoptoza – moartea programată a celulelor. Mecanismele apoptozei. Importanța biologică a apoptozei. Reglarea apoptozei. Recombinarea genetică. Meioza. <i>Crossing-overul</i> și importanța lui biologică. Dinamica cromozomilor în meioză. Particularitățile gametogenezei la bărbați și femei.
Capitolul 4. Bazele ingineriei genetice	
• Să definească ADNrec, clonare ADN, clonare <i>in vivo</i>, clonare <i>in vitro</i>, enzime de restricție, markeri moleculari, primeri sintetici, PCR• să cunoască principiile, etapele și componentele necesare tehnologiei ADNrec; • să cunoască particularitățile vectorilor și gazdelor de clonare;• să cunoască particularitățile clonării ADN <i>in vitro</i>;• să înțeleagă principiile de izolare a ADNului genomic și ARNui pentru diferite tehnici de analiză;• să înțeleagă principiile tehnicilor de analiză a genelor;• sa modeleze clonarea <i>in vivo</i> și clonarea <i>in vitro</i> a ADNui• să modeleze tehnica PCR și tehnica Southern-blot• să interpreteze rezultatele obținute prin tehnica PCR;• să interpreteze rezultatele obținute prin tehnica Southern-blot.	Tehnologia ADN recombinat. Enzime de restricție. Hărțile situsurilor de restricție. Vectori de clonare: plasmide și bacteriofagi. Izolarea și purificarea ADN și ARN. Obținerea bibliotecilor ADNc și a celor genomice. Principiile de clonare a genelor <i>in vivo</i> și <i>in vitro</i>. Tehnici de studiu a genelor. Analiza secvențelor genelor de interes. Analiza Southern-blot. Tehnica PCR.

VII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ COMPETENȚE PROFESIONALE:

- ✓ **CP1. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare.** Aplică cadrul legal și normativ în activitatea practică. Respectă normele de etică și deontologie. Asigură respectarea normelor etico-deontologice și se conduce de prevederile codului eticii medicale. Promovează relațiile colegiale cu colegii de serviciu. Desfășoară activități libere și independente conform jurământului profesiei de medic. Cunoaște și respectă drepturile și normele tehnice privind regimul sanitaro-igienic și antiepidemic în diverse situații socio-medice conform legislației în vigoare. Cunoaște și respectă prevederile contractului colectiv de muncă, normele de protecție și tehnica securității și sănătății la locul de muncă. Asigură conformitatea și corectitudinea îndeplinirii obligațiilor de serviciu în acordarea de îngrijiri populației în instituțiile medico-sanitare publice, private și comunitare. Încurajează decizia etică informată și respectă decizia pacientului.
- ✓ **CP2. Cunoașterea adecvată a științelor despre structura organismului, funcțiile fiziologice și comportamentul organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice, cât și a relațiilor existente între starea de sănătate, mediul fizic și cel social.** Cunoaște structurile, funcțiile fiziologice ale organelor și sistemelor de organe la subiecții sănătoși. Recunoaște procesele fiziologice și patologice ale ființei umane și răspunsurile psihosociale ale indivizilor în diferite stări de sănătate. Cunoaște terminologia relevantă pentru semnele și simptomele importante care sunt derivate din diferite stări fiziopatologice. Identifică procesele fiziopatologice și exprimarea lor, precum și factorii de risc care determină sănătatea și boala în diferitele etape ale ciclului vieții. Apreciază relația dintre starea de sănătate, mediul fizic și social al ființei umane. Cunoaște evoluția posibilă și complicațiile la care duc principalele procese patologice.
- ✓ **CP6. Efectuarea cercetărilor științifice în domeniul sănătății și în alte ramuri ale științei.** Planifică, organizează și execută cercetări științifice în domeniu. Identifică sursele de informație, selectează materiale și metode de cercetare, efectuează experimente, prelucrarea statistică a rezultatelor cercetării, formularea concluziilor și a propunerilor. Elaborează și susține discursuri, prezentări în cadrul manifestărilor științifice prin demonstrarea atitudinii personale, coerența în expunere și corectitudine științifică; participă în discuții și dezbateri în cadrul manifestărilor științifice.
- ✓ **CP7. Promovarea și asigurarea prestigiului profesiei de medic și ridicarea nivelului profesional.** Planifică, organizează și execută cercetări științifice în domeniu. Identifică sursele de informație, selectează materiale și metode de cercetare, efectuează experimente, prelucrarea statistică a rezultatelor cercetării, formularea concluziilor și a propunerilor. Elaborează și susține discursuri, prezentări în cadrul manifestărilor științifice prin demonstrarea atitudinii personale, coerența în expunere și corectitudine științifică; participă în discuții și dezbateri în cadrul manifestărilor științifice. Realizează întreținerea nivelului înalt de competențe profesionale pe parcursul întregii perioade de activitate. Participă activ în cadrul asociațiilor profesionale în scopul corectitudinii îndeplinirii obligațiilor profesionale, promovării imaginii medicului și a sistemului medical în societate. Contribuie la ajustarea cadrului legislativ în domeniul asistenței medicale la standardele europene, asigurarea calității actului medical, implementarea Regulilor de Bune Practici, promovarea imaginii profesiei de medic la manifestările științifico-practice și în mass media.

✓ COMPETENȚELE TRANSVERSALE:

- ✓ **CT1. Autonomie și responsabilitate în activitate.** Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de realizarea sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare. Promovarea raționamentului logic, a aplicabilității practice, a evaluării și autoevaluării în luarea deciziilor.

✓ **FINALITĂȚILE DISCIPLINEI**

- Să cunoască particularitățile de organizare, proprietățile fundamentale ale viului și bazele lor moleculare a sistemelor biologice;
- Să înțeleagă principiile compartimentării celulelor umane;
- Să înțeleagă relația Genom → Transcriptom → Proteinom → Metabolom → Fenom;
- Să cunoască principiile de realizare și să modeleze procesele moleculare de bază: transcripția, translația, replicarea și reparația;
- Să cunoască particularitățile organizării și funcționării celulei umane vs celula bacteriană;
- Să înțeleagă procesele de bază ce asigură creșterea organismului pluricelular, diferențierea celulară, reînnoirea și regenerarea țesuturilor – mitoza și apoptoza.
- Să cunoască bazele și rolul practic al tehnologiei ADN-recombinant, principiile tehnicilor de studiu a genelor umane.
- să fie capabil de a evalua locul și rolul biologiei moleculare în pregătirea preclinică a studentului-stomatolog;
- să fie competent de a utiliza cunoștințele și metodologia din biologia moleculară în abilitatea de a explica natura unor procese fiziologice sau patologice;
- să fie apt să deducă cauzele posibile ale blocării proceselor moleculare de bază și consecințele lor asupra celulei, țesutului, organismului în întregime;
- să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;
- să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile științifice obținute utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare.

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
	Lucrul cu sursele informaționale:	Lecturarea prelegerii sau materialul din manual la tema respectivă, cu atenție. Citirea întrebărilor din temă, care necesită o reflecție asupra subiectului. De făcut cunoștință cu lista surselor informaționale suplimentare la tema respectivă. De selectat sursa de informație suplimentară la tema respectivă. Citirea textului în întregime, cu atenție și scrierea conținutului esențial. Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la importanța temei/subiectului.	Capacitatea de a extrage esențialul; abilități interpretative; volumul muncii	Pe parcursul semestrului
	Lucrul cu caietul de lecții practice:	Până la rezolvarea sarcinilor din caiet de a analiza informația și imaginile de la tema respectivă din prelegere și manual. Rezolvarea sarcinilor consecutiv. Formularea concluziilor la finele fiecărei lecții. Verificarea finalităților lecției respective și aprecierea realizării lor. Selectarea informații suplimentare, folosind adrese electronice și bibliografia suplimentară.	Volumul de muncă, rezolvarea problemelor de situație, abilitatea formulării concluziilor	Pe parcursul semestrului
	<i>Lucrul cu materiale on-line</i>	Autoevaluarea on-line, studierea materialelor on-line de pe SITE catedrei, exprimarea opiniilor proprii prin forum și chat	Numărul și durata intrărilor pe SITE, rezultatele autoevaluărilor	Pe parcursul semestrului

IX. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

• *Metode de predare utilizate*

La predarea disciplinei Biologia moleculară sunt folosite diferite metode și procedee didactice, orientate spre însușirea eficientă și atingerea obiectivelor procesului didactic. În cadrul lecțiilor teoretice, de rând cu metodele tradiționale (lecție-expunere, lecție-conversație, lecție de sinteză) se folosesc și metode moderne (lecție-dezbatere, lecție-conferință, lecție problemizată). În cadrul lucrărilor practice sunt utilizate forme de activitate individuală, frontală, în grup, lucrări de laborator virtuale. Pentru însușirea mai profundă a materialului, se folosesc diferite sisteme semiotice (limbaj științific, limbaj grafic și computerizat) și materiale didactice (tabele, scheme, microfotografii, folii transparente). În cadrul lecțiilor și activităților extracuriculare sunt folosite Tehnologii Informaționale de Comunicare – prezentări PowerPoint, lecții on-line.

• *Metode de învățare recomandate*

- **Observația** - Identificarea elementelor caracteristice unor structuri sau fenomenelor biologice, descrierea acestor elemente sau fenomene.
- **Analiza** - Descompunerea imaginară a întregului în părți componente. Evidențierea elementelor esențiale. Studiarea fiecărui element ca parte componentă a întregului.
- **Analiza schemei/figurii** - Selectarea informației necesare. Recunoașterea în baza cunoștințelor și informației selectate structurile indicate în schemă, desen. Analiza funcțiilor/rolului structurilor recunoscute.
- **Comparația** - Analiza primului obiect/proces dintr-o grupă și determinarea trăsăturilor lui esențiale. Analiza celui de-al doilea obiect/proces și stabilirea particularităților lui esențiale. Compararea obiectelor/proceselor și evidențierea trăsăturilor comune. Compararea obiectelor/proceselor și determinarea deosebirilor. Stabilirea criteriilor de deosebire. Formularea concluziilor.
- **Clasificarea** - Identificarea structurilor/proceselor pe care trebuie clasificate. Determinarea criteriilor în baza cărora trebuie făcută clasificarea. Repartizarea structurilor/proceselor pe grupe după criteriile stabilite.
- **Elaborarea schemei** - Selectarea elementelor, care trebuie să figureze în schemă. Redarea elementelor alese prin diferite simboluri/culori și indicarea relațiilor între ele. Formularea unui titlu adecvat și legenda simbolurilor folosite.
- **Modelarea** – Identificarea și selectarea elementelor necesare pentru modelarea fenomenului. Imaginarea (grafic, schematic) fenomenului studiat. Realizarea fenomenului respectiv folosind modelul elaborat. Formularea concluziilor, deduse din argumente sau constatări.
- **Experimentul** – Formularea unei ipoteze, pornind de la fapte cunoscute, cu privire la procesul/fenomenul studiat. Verificarea ipotezei prin realizarea proceselor/fenomenelor studiate în condiții de laborator. Formularea concluziilor, deduse din argumente sau constatări.

• *Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei);*

„Brainstorming”, „Multi-voting”; „Masa rotunda”; „Interviul de grup”; „Studiul de caz”; „Controversa creativa”; „Tehnica focus-grup”, „Portofoliu”.

Lucrări practice virtuale

• *Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale).*

- ✓ **Curentă:** control frontal sau/și individual prin

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 10

Data: 10.04.2024

Pag. 14/15

- (a) aplicarea testelor docimologice,
 - (b) rezolvarea problemelor/exercițiilor,
 - (c) analiza studiilor de caz
 - (d) realizarea unor jocuri de rol la subiectele discutate.
 - (e) lucrări de control
- ✓ **Finală:** examen

Nota finală se va alcătui din nota medie de la trei lucrări de control (cota parte 0.5) și proba test final în sistem computerizat (cota parte 0.5).

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Scala de notare

GRILA NOTELOR INTERMEDIARE (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de Notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-9,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

X. BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ

A. Obligatorie:

1. Biologia moleculară. Elaborări metodice. Capcelea S., Perciuleac L., Cemortan I, 2024
2. Materialele prelegerilor publicate în SIMU
3. Suport de curs la biologia moleculară publicat pe site-ul www.biologiemoleculara.usmf.md
4. e.usmf. md

B. Suplimentară:

1. Curs de biologie moleculară. Cemortan I., Capcelea S., Țaranov L., Amoșii D., 2000
2. Culegere de teste la Biologia moleculară și Genetică umană. Țaranov L. Cherdivarenco N., Capcelea S. Perciuleac L. Terehov V. Rotaru L. Platon E. Cemortan I. 2003
3. <https://ghr.nlm.nih.gov/>
4. <http://www.genecards.org/>
5. <https://www.malacards.org/>
6. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>
7. <https://genome.cshlp.org/>
8. Cell biology Pollard Th., Earnshaw W., 2017
9. Molecular Biology of the Cell. B. Alberts 2016
10. Genes B. Lewin, 2017